

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Martinou Rýznarovou (dříve Radkovou) ve věci

žalobce: **Ing. M. S.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Švestákem
sídlem Starobranská 4, 787 01 Šumperk

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2024, č. j. X, ve věci přestupků

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Spornými otázkami v posuzované věci bylo, jestli napadené rozhodnutí bylo přezkoumatelné, jestli správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem a jestli přestupku nechyběla společenská škodlivost.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh (dále jen „městský úřad“) z 8. 1. 2024, č. j. X. Městský úřad uznal žalobce vinným z přestupků proti veřejnému pořádku podle § 5 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZNP“).

3. Žalobce se měl přestupku dopustit tím, že 13. 4. 2023 ve 20:25 h v Zábřehu, Nad Lihovarem 2245/11, na výzvu hlídky Policie ČR „jménem zákona vás vyzývám k podrobení se dechové zkoušce na přítomnost alkoholu v dechu“ řekl, že v jeho vlastním domě nikomu rozhodně dýchat nebude a toto odmítá, čímž úmyslně neuposlechl výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.
4. Žalobce se měl dopustit druhého přestupku tím, že 13. 4. 2023 od 20:25 do 2:00 h ve svém bydlišti a na Obvodním oddělení Policie České republiky Zábřeh policistům řekl: „policie nic nedělá pořádně, nemáte nic na práci a jen se flákáte a jste k ničemu“, „to víš, ty vole jeden“, „to jste zase vy, ti neschopní policajti, co jenom buzerují slušné lidi?“, „dělejte si, co chcete, stejně umíte jen buzerovat, šašci“, čímž úmyslně znevážil postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci.
5. Městský úřad uložil žalobci pokutu 4 000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.
6. **Městský úřad v rozhodnutí** z 8. 1. 2024 vysvětlil, že hlídka Policie České republiky (obvodní oddělení Zábřeh, dále jen „policie“) se dostavila do rodinného domu na základě oznámení P. G. (přítelkyně syna žalobce) k prověření, zda nedochází k napadání MUDr. I. S. manželem – žalobcem. Do domu přijel také syn žalobce (M. S. mladší), protože měl strach o svoji matku. Syn sdělil hlídce, že když se otec napije, dělá problémy a v minulosti měl matku fyzicky napadat. Syn se o incidentu dozvěděl od babičky (matčiny matky) a doplnil, že matka nikdy nic nepřizná, protože má nejspíše z otce strach. Manželka žalobce na místě uvedla, že policii nevolala, nechápe, proč přijeli, k ničemu nedošlo a není zraněná. Na výzvu policie manželka žalobce podstoupila dechovou zkoušku a bylo jí naměřeno 1,10 ‰ alkoholu v dechu.
7. Policisté chtěli mluvit se žalobcem a požádali jeho manželku, aby ho zavolala, protože ho viděli v okně v patře. Manželka vzkázala, že žalobce nikam nepůjde a na požádání umožnila vstup do domu a doprovodila hlídku policie za manželem do ložnice. Po sdělení důvodu, proč je hlídka na místě, žalobce začal být arogantní a nenechal policisty v podstatě nic říct. Žalobce uvedl, že pokud se ho budou znovu ptát na nějaké napadání, tak brzo napadne policisty on. Po výzvě k podrobení se dechové zkoušce na přítomnost alkoholu v dechu žalobce uvedl, že je ve vlastním domě a nikomu rozhodně dýchat nebude a zkoušku odmítá. Po poučení, že se dopouští přestupku, žalobce odpověděl, že mu to je „u prdele“. Poté hlídka policie odjela, aby událost zadokumentovala.
8. V 21:03 h se žalobce po svém předchozím volání dostavil na obvodní oddělení policie, aby zjistil, proč u něho hlídka byla a aby podal vysvětlení. Žalobce řekl, že „policie nic nedělá pořádně, nemá nic na práci a jen se fláká a je k ničemu“. Po poučení, že by žalobcovo jednání mohlo být posouzeno jako přestupek znevážení úřední osoby na to žalobce odpověděl: „to víš, ty vole jeden“. Žalobce odmítl podání vysvětlení podepsat a odešel.
9. Poté žalobce ze svého telefonního čísla opakovaně po 01:18 h telefonoval na tísňovou linku a podával zmatená oznámení. Poprvé uvedl, že jeho manželka nedýchá a v dalším telefonátu sdělil, že to byl pouze „blbý vtip“. Poté hlídka policie vyrazila oznámení prověřit a na místě byla již přítomna hlídka Městské policie Zábřeh, která také reagovala na telefonické oznámení žalobce. Z chování žalobce bylo patrné, že je silně pod vlivem alkoholu, protože se kymácel, nedokázal udržet rovnováhu těla a jeho mluva byla nesrozumitelná a artikulace setřelá. Když žalobce uviděl hlídku policie, řekl: „To jste zase vy, ti neschopní policajti, co jenom buzerují slušné lidi?“. Dožadoval se, aby policisté zkontrolovali, že je jeho manželka

v pořádku. Žalobkyně spala v ložnici a byla v pořádku. Žalobce pak policistům řekl: „Dělejte si, co chcete, stejně umíte jen buzerovat, šašci“.

10. Oznamovatelka P. G. ve vysvětlení uvedla, že se synem žalobce bydlí u jeho babičky E. S. Babička mu řekla, že jí volala manželka žalobce, že ji měl žalobce fyzicky napadat, proto jel syn žalobce k rodičům a ona učinila oznámení policii.
11. Manželka žalobce 26. 4. 2023 uvedla, že ji manžel nenapadl, což řekla i na místě hlídky policie.
12. Její syn 10. 5. 2023 vysvětlil, že se o incidentu dozvěděl od babičky, které manželka žalobce volala a hodinu jí brečela do telefonu, že ji napadá manžel.
13. Tchyně žalobce 12. 5. 2023 vypověděla, že jí kolem 20. h telefonovala dcera; slyšela v telefonu nepřijemné zvuky, ale dcera se neozvala a tím to skončilo. Pak její vnuk jel do bydliště rodičů, aby zjistil, co se děje a jeho přítelkyně věc oznámila policii.
14. Žalobce 13. 4. 2023 v 22:57 h ve vysvětlení uvedl, že ho večer vzbudila policie, on vůbec nevěděl, co se děje a oni pak odešli. Toho večera se u nich nic nestalo, žalobce manželku nenapadl. Žalobce si nevybavoval, že byl vyzván k dechové zkoušce, nevěděl o tom. Žalobce popřel, že by se k hlídce policie choval arogantně a že jim nadával.
15. Policistka L. H. ve svědecké výpovědi dále upřesnila, že na místě manželka žalobce požádala policii, aby odjela a nic neřešila a bylo na ní vidět, že se bojí. Svědkyně zavolala na žalobce do prvního patra domu, aby šel dolů, což odmítl. Manželka žalobce souhlasila s prověřením situace v domě, dobrovolně policisty vpustila do domu a po celou dobu šla domem před policejní hlídkou. Žalobce na výzvu k dechové zkoušce reagoval tak, že určitě nedýchne a že se o tom s nimi vůbec nebude bavit, napíše si jejich čísla a později je nahlásí. Bylo zjevné, že byl pod vlivem alkoholu. Stejnou výzvu opakovaně vyslovil i policista R. H. Na místě byla přítomna ještě hlídka Oddělení hlídkové služby policie Šumperk. Žalobce sdělil, že policisty nikdo nezval, ať vypadnou a začal být arogantní. Po odjezdu hlídky se následně žalobce i s manželkou dostavili na obvodní oddělení policie. Žalobce žádal o vysvětlení, proč u něho doma byla policie, že to považuje za provokaci, neboť je obchodník se zbraněmi, ale nic si nenechal vysvětlit. Požadoval písemné potvrzení o oznámení a byl netrpělivý, než policisté v počítači založili číslo jednací. Žalobce se na oddělení dostavil v noční košili bez spodního prádla a při podání vysvětlení seděl s nohama od sebe; neustále něco vykřikoval a podání vysvětlení odmítl podepsat. Žalobce odjel domů se slovy: „Počkejte, dneska nebudete mít klid“. Asi po hodině jela policistka opět na adresu bydliště žalobce k prověření oznámení, že žalobcova manželka nedýchá. Na místě žalobce zvolal: „Ježíšmarjá, to jste zase vy“, nenechal je zkontrolovat manželku a vpustil je do domu až po příjezdu záchranné služby. Policisté zjistili, že manželka leží opilá v posteli a žádnou pomoc nepotřebuje. Později žalobce volal na operační středisko, že si dělal „prdel“. Žalobce byl zjevně pod vlivem alkoholu, a to ještě větším než v prvním případě. Policistka ve výpovědi potvrdila všechny hanlivé výroky žalobce. Na dotaz zmocněnce žalobce svědkyně doplnila, že na manželce žalobce bylo vidět, že se něčeho bojí, a to podle řeči jejího těla, chování a mimiky. Manželka žalobce byla „vyklepaná, roztřesená“ a pokud se ptali na jejího manžela, znejistila.
16. Policista R. H. ve svědecké výpovědi sdělil, že hlídka policie byla prověřit oznámení možného domácího násilí žalobce vůči jeho manželce MUDr. I. S. Před domem jim syn žalobce řekl, že mezi rodiči je dlouhodobý spor, jeho otec pije alkohol a následně bývá agresivní. V minulosti jeho bratr měl otce postřelit kvůli otcově agresivitě vůči matce. Manželka žalobce volala své matce a brečela do telefonu, že ji manžel bije. Proto volali na

policii. Při opakovaném dotazu policie manželka žalobce lehce zaváhala a potvrdila, že se nic neděje. Manželka žalobce souhlasila, že hlídka může mluvit s manželem a doprovodila je do ložnice. Na dotaz policie, zda se něco stalo, žalobce neodpověděl a neustále opakoval, že je u sebe doma a že tam nemají co dělat. Žalobce dechovou zkoušku razantně odmítl s tím, že je u sebe doma a může si pít, jak chce. Po poučení o protiprávním jednání hlídka odjela. Na oddělení policie se později dostavil žalobce s manželkou, byl z něho silně cítit alkohol a jeho věty nedávaly smysl. Žalobce chtěl zjistit, proč byla policie u něj doma, a přitom se vůči policistce L. H. choval arogantně a hrubě a neustále zmiňoval, že jsou policisté „k ničemu, nic nevyřeší“ ap. Žalobce byl upozorněn, aby se choval slušně, na což odpověděl: „To víš, že jo, ty vole jeden“. Žalobce odmítl vysvětlení podepsat a zmínil, že se ještě v noci potkají. Po dalším oznámení vyjela hlídka policie prověřit situaci. Žalobce chtěl ověřit, jestli je jeho manželka v pořádku a oznámil, že nedýchá. Před dům vyšel žalobce ještě více opilý a chtěl po policistech, aby se šli podívat na manželku, že je v pořádku. Svědek potvrdil všechny hanlivé výroky, které žalobce pronesl.

17. Policista D. M., člen Oddělení hlídkové služby Policie ČR Šumperk, ve svědecké výpovědi potvrdil, že byli vysláni na adresu bydliště žalobce, kde mělo docházet k fyzickému napadání ženy mužem. Syn žalobce na místě sdělil, že manželka žalobce volala své matce, že byla napadena žalobcem. Manželka žalobce na místě policii uvedla, že k žádnému napadení nedošlo. Svědek podal stejnou výpověď jako policistka L. H. a policista R. H. Svědek byl po půlnoci na stejné adrese na oznámení žalobce, že jeho manželka nedýchá a již cestou dostali informaci, že si žalobce dělal legraci; přesto se dostavili na místo věc prověřit. Po příjezdu žalobce prohlásil: „To jste zase vy, neschopní policisté“. Hlídka zkontrolovala manželku, že je v pořádku a odjela. Důvodem vstupu do domu byla obava o život a zdraví manželky žalobce a důvodem dechové zkoušky bylo to, že žalobce jako případný podezřelý mohl být pod vlivem alkoholu při vyjádření k věci.
18. Policista Šimon Válek jako svědek vypověděl, že byl členem hlídky Oddělení hlídkové služby Policie ČR Šumperk vyslaný na adresu bydliště žalobce z důvodu napadení manželky žalobcem. Na místě manželka žalobce vypadala vyplašeně, vystrašeně, ale nebyla zraněná. Žalobce nechtěl sejít dolů, potřebovali s ním mluvit. Policisté následovali se souhlasem manželku žalobce do domu. Tyto vstupy do obydlí bývají choulostivé, proto se policisté opakovaně ujistili, že do domu mohou vstoupit. Žalobce ležel v posteli a svědkovi se jevilo, že je pod vlivem alkoholu. Svědek stál ve dveřích a se žalobcem komunikovali policisté z obvodního oddělení. Policisté se žalobce ptali, jestli se něco stalo, ale on odmítl spolupracovat. Na opakované dotazy policie žalobce řekl, že jestli se ho ještě jednou někdo zeptá, že napadne hlídku on; obořil se na ně, že ho buzerují. Svědek byl po půlnoci opět vyslaný na stejnou adresu na oznámení žalobce, že jeho žena nedýchá; pak se dozvěděli, že si žalobce dělal „srandu“. Policisté v domě prověřili, že žena žalobce je v pořádku. Žalobce je uvítal slovy: „To jste zase vy, co nic neumíte a jen buzerujete?“ Na dotaz městského úřadu svědek potvrdil, že policisté obvodního oddělení opakovaně vyzývali žalobce k dechové zkoušce a ten ji odmítl.
19. Svědkové M. S. mladší a E. S. (syn a tchyně žalobce) využili svého práva a odepřeli výpověď.
20. Svědkyně P. S. (dříve G.) vypověděla, že večer 13. 4. 2023 začal zcela panicky. Babička E. S. přiběhla dolů v hrůze, třepala se a byla vyděšená; držela telefon a žalostně volala: „I., I.“. Svému vnukovi říkala, že „on jí něco dělá, protože ona tam hrozně křičí“. Syn žalobce pak odjel k rodičům. Svědkyně v telefonu slyšela palčivý, bolestivý výkřik manželky žalobce. Nic neříkala, jen křičela a vzlykala. Svědkyně slyšela, jak žalobce říká: „Tak a teď to

zavoláme tvoji mamince!“ Pak svědkyně oznámila na tísňovou linku 158, že žalobce fyzicky napadal svoji manželku; oznámila, že o ni má strach, že si sama o pomoc nezavolá, protože nikdy nevolala. V minulosti v rodině došlo k tragické události a svědkyně nechťela, aby se to opakovalo, protože tam jel i její současný manžel – syn žalobce. Na dotaz městského úřadu svědkyně doplnila, že žalobce se k manželce často chová arogantně, ponižuje ji a manipuluje s ní. Svědkyně viděla, jak vypadá dům po žalobcově řádění, když se napije. Všude jsou rozbité věci, poházené po zemi, vyhozené knihy, oblečení, rozbíjí lásky s alkoholem o zem.

21. Manželka žalobce MUDr. I. S. jako svědkyně vypověděla, že události z 13. 4. 2023 v ní zanechaly psychické následky. Svědkyně po příjezdu domů kolem 19. h volala matce jako každý den. Když přijel manžel z práce, u večere si dali víno. Žalobce si vzal léky na bolest zad a šel si lehnout. Svědkyně pak šla pro věci do auta a před domem byl jejich syn, dožadoval se vstupu do domu a že chce mluvit s otcem, co se u nich děje. Pak přijela policie a policistka se k ní hnala a také se ptala, co se děje. Říkala, že jede na oznámení nějakého násilí; nutila svědkyni k dechové zkoušce, což svědkyně uposlechla. Policistka stále mluvila o násilí tak, že se manžel hlukem vzbudil a vykoul z okna. Žalobce nechťel jít dolů, ale policistka stále tlačila, že s ním potřebuje mluvit. Svědkyně šla nahoru do ložnice a policisté za ní. Manžel jim řekl, že se nic neděje a policisté odjeli. Manželé byli z přítomnosti policie vystresovaní, takže taxíkem odjeli na obvodní oddělení, aby zjistili, proč u nich byli. Policisté nechťeli nic sepisovat, že se nic nestalo, ale žalobce trval na sepsání události. Policisté to v klidu sepsali. Svědkyně v průběhu večera neslyšela výzvu k dechové zkoušce „jménem zákona“ a policii nedala souhlas ke vstupu do domu. Manželé chťeli zjistit, kdo a proč podal policii oznámení. Svědkyně se necítí jako týraná osoba.
22. Žalobce při prvním ústním jednání nevypovídal, k dalším dvěma jednáním se nedostavil a nijak se k věci ústně ani písemně nevyjádřil.
23. Městský úřad vyhodnotil výpovědi všech čtyř policistů jako pravdivé – korespondují s telefonickým oznámením, svědeckou výpovědí oznamovatelky P. S. a prvotní informací syna žalobce. Policisté jsou si vědomi svých povinností a oprávnění stanovených zákonem, při prověřování oznámení jednají důrazně a důsledně, aby jednoznačně vyloučili možné protiprávní jednání, a to za použití zákonných výzev. Žalobce jednal arogantně, výzvy policistů neuposlechl a završil své chování dehonestací policistů. Policisté byli úředními osobami ve smyslu § 127 odst. 1 písm. e) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a jednání žalobce směřovalo vůči úředním osobám při výkonu jejich pravomoci. Výroky žalobce posoudil městský úřad jako dehonestující, hrubě urážlivé, překračující akceptovatelnou mez kritiky výkonu jejich pravomocí a žalobce jimi úmyslně znevážil jejich postavení. Kontext a skladba slov jednoznačně evokují urážky, které je schopna rozpoznat každá svéprávná osoba průměrného rozumu. Objektem skutkové podstaty je zájem společnosti na ochraně veřejné moci a na zachování vážnosti postavení úřední osoby při výkonu pravomoci. Žalobce uvedenými výroky opakovaně dával najevo své pohrdání úředními osobami pro výkon jejich pravomoci.
24. K odvolacím námitkám z prvního odvolání po zrušení prvního meritorního rozhodnutí městský úřad uvedl, že mu nepřisluší hodnotit zákonnost postupu policistů. Občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci úřední osoby bez ohledu na vlastní soukromý názor. Pokud jsou přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo nebo jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu úřední osoby bránit jiným, a to zákonným způsobem. Podle § 114 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“), má každá osoba povinnost bez zbytečného odkladu bezplatně výzvy

uposlechnout, jinak se dopouští přestupku proti veřejnému pořádku (srov. usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 263/97). V případě, že občan výzvu neuposlechně, policista je oprávněn provést další úkony podle konkrétní situace a jednání samotné osoby (prokázání totožnosti, udělení sankce příkazem na místě, zajištění osoby apod.), včetně oprávnění vynutit splnění výzvy silou. Žalobce byl povinen vyhovět výzvám policie a následně se mohl bránit, například oznámením na Generální inspekci bezpečnostních sborů.

25. Jednání žalobce bylo společensky škodlivým protiprávním činem, který je označen jako přestupek v zákoně a vykazuje znaky stanoveném zákonem, a to formální i materiální. Šlo o jednání úmyslné, u obou přestupků. Žalobce vědomě nerespektoval výzvy policistů při výkonu jejich pravomoci z malicherných důvodů a porušil zájem státu na ochraně úředních osob při výkonu jejich pravomoci. Policie má povinnost prověřit každé oznámení občana a potvrdit či vyvrátit, zda došlo k protiprávnímu jednání a povinností žalobce bylo uposlechnout výzev policistů v souladu s § 114 zákona o policii. K přestupkům vůbec nemuselo dojít, kdyby žalobce spolupracoval a výzvě vyhověl a tím by věc byla vyřízená, protože policisté nezjistili protiprávní jednání žalobce vůči jeho manželce MUDr. I. S. Pokuta pro žalobce není likvidační, protože je podnikatel a jednatel v. s. r. o., která hospodář s mnohamilionovým majetkem, jak městský úřad zjistil z rozvahy uveřejněné v obchodním rejstříku.
26. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** konstatoval, že městský úřad si pro odvoláním napadené rozhodnutí zajistil všechny dostupné podklady potřebné pro zjištění stavu věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí – dále jen „správní řád“). Nebyla zde potřeba pokračovat v dokazování. Z takto zjištěného skutkového stavu městský úřad vyvodil skutkové i právní závěry v souladu s právními předpisy. Městský úřad jednání žalobce právně kvalifikoval v souladu se zákonem, když shledal naplnění všech znaků skutkových podstat obou přestupků. Žalobce spáchal oba přestupky v úmyslu přímém. Žalovaný se s odůvodněním městského úřadu ztotožnil.
27. K námitce žalobce, že objektem skutkových podstat přestupků proti veřejnému pořádku je především pořádek veřejný, žalovaný objasnil, že nelze zaměňovat pojem „veřejný pořádek“ jako druhový objekt přestupku a pojem „veřejně“ jako způsob spáchání přestupku. Znakem skutkových podstat projednávaných přestupků proti veřejnému pořádku není veřejné spáchání těchto přestupků.
28. Městskému úřadu a žalovanému nepřísluší hodnotit kvalitu zásahu policistů, neboť tato složka stojí mimo hierarchii policie, městského úřadu a žalovaného a pro přezkoumávání postupu policistů neměl žalovaný pravomoc s ohledem na absenci nadřízeného postavení. Ze spisové dokumentace nevyplynul žádný náznak neopodstatněnosti výzvy policistů k podrobení se dechové zkoušce žalobcem. Výzvy úředních osob (v daném případě policistů) při výkonu jejich pravomoci je povinen uposlechnout každý, a to bez ohledu na hodnocení její správnosti. Na rozdíl od žalobce žalovaný považoval odkaz na usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 263/97 za přílehlavý. Situace se sice týkala výzvy činěné v rámci silniční dopravy, avšak pravidlo o uposlechnutí výzev je konstatováno jako pravidlo s obecnou platností. Pokud by úřední osoba učinila výzvu, kterou by bylo možné považovat za zjevný exces, neuposlechnutí této výzvy by nebylo možné kvalifikovat jako protiprávní jednání. Za zjevný exces úřední osoby se považují v zásadě dva případy: při absolutním nedostatku pravomoci nebo zcela evidentní nepřiměřenosti provedení donucovacího úkonu. V daném

případě se nejednalo o zjevný exces v postupu úředních osob, proto bylo neuposlechnutí výzvy k podrobení se dechové zkoušce přestupkem.

29. Žalovaný neshledal žádné pochybení v postupech městského úřadu. Výpověď svědkyně P. S. byla v souladu s podáním jejího vysvětlení policii 25. 4. 2023. Informace o tom, kterého dne skutečně došlo k sepsání úředního záznamu z celé události, není pro posouzení viny relevantní. Ve spisu jsou založeny úřední záznamy policisty R. H. z 13. 4. 2023 a policisty D. M. z 18. 4. 2023.
30. K formulaci výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci lze uvést, že může být učiněna nejen verbálně, ale v určitých případech i gestem, posunky (například policista při zastavování vozidel), popřípadě za pomoci technického zařízení a výjimečně může být tato výzva učiněna i písemně. V posuzovaném případě se nejednalo o tzv. kvalifikovanou výzvu, ke které by zákon stanovoval konkrétní náležitosti, proto užití slov „jménem zákona“ před konkrétní výzvou nebylo podmínkou viny žalobce při jeho neuposlechnutí výzvy. Stejně tak nebylo povinností úředních osob poučit žalobce o následcích neuposlechnutí jejich výzvy.
31. Tvzení žalobce, že ho policisté k jednání vyprovokovali, vypovídalo pouze o tom, že se sám ke znevážení policistů přiznal.
32. **Žalobce v žalobě** namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaný nebyl oprávněn vypořádat podrobné a odvolací námitky tak, že se ztotožňuje se skutkovými závěry městského úřadu.
33. Žalobce již v odvolání namítal, že se přestupků nedopustil, neboť policisté, proti kterým směřovaly jeho výroky, jednali excesivně. Proto jednání žalobce nebylo protiprávní.
34. Policisté nevyzvali žalobce k dechové zkoušce při výkonu jejich pravomoci a jednali se žalobcem jako občan s občanem. Neuposlechnutím nezákonné výzvy k dechové zkoušce nebyl dotčen žádný chráněný společenský zájem, a naopak došlo k zásahu do ústavně chráněné domovní a osobní svobody žalobce. Žalovaný nezdůvodnil, proč nešlo o nepřiměřené jednání policistů. Tuto otázku byl oprávněn posuzovat.
35. Podstatné je, že policejní hlídka přijela k domu žalobce na základě oznámení snachy žalobce o tom, že manželka žalobce je ohrožena. Prvotní úkony policejní hlídky byla rozmluva s manželkou žalobce, která policistům výslovně a opakovaně sdělila, že se nic nestalo a požadovala, aby policie odjela. V tento okamžik byla policejní hlídka povinna svůj zásah ukončit a opustit pozemek a nevstupovat do domu. Pokud přesto do domu vstoupila a cokoliv dalšího po žalobci požadovala, porušila tím povinnost úřední osoby. Požadavek policie na prokázání totožnosti a provedení dechové zkoušky byly nezákonné, protože žalobce od prohlášení manželky nebyl osobou podezřelou ze spáchání přestupku a nemohlo jít ani o šetření přestupku. Navíc požadavek policie na provedení dechové zkoušky byl za situace, kdy žalobce ležel doma v posteli, zcela absurdní a nesmyslný. S tím se žalovaný nevypořádal. Žalobce ve správním řízení tvrdil, že neexistuje objekt přestupku a polemizoval, zda spáchání přestupku bylo či nebylo veřejné.
36. Žalovaný se k hodnocení důkazů vyjádřil jen obecně a neodůvodnil svůj právní názor, že nesměl provést důkaz úředním záznamem z 25. 4. 2023. Podle žalobce žádná taková zákonná překážka neexistuje. Žalovaný zřejmě vycházel z právní úpravy trestního řízení, avšak v přestupkovém řízení trestní řád použít nelze.

37. Není pravda, že rozpor mezi svědeckou výpovědí a vysvětlením E. S. z 25. 4. 2023 není výrazný. Tchyně žalobce ve vysvětlení uváděla, že neví, co říkala její dcera do telefonu a ve svědecké výpovědi tvrdila, že slyšela z telefonu naříkání a vzlykání. Po návratu od rodičů syn žalobce říkal, že mu matka uvedla, že se tam nic nestalo. Výpověď snachy žalobce je v rozporu s vysvětlením jeho tchyně z 12. 5. 2023, ve kterém tchyně uvedla, že dcera asi vytočila její číslo omylem, slyšela v telefonu nepříjemné zvuky a tím to skončilo. Nato syn žalobce odjel do bytu rodičů zjistit, co se děje. Tchyně žalobce neuvedla, že by předala během telefonátu s dcerou svůj telefon přítelkyni vnuka paní P. S. (dříve G.) a výslovně uvedla, že dcera nevolala o pomoc.
38. Žalovaný se nezabýval ani svědeckou výpovědí manželky žalobce, které se žalobce dovolával na podporu svého stanoviska. Manželka žalobce byla přímou účastnicí projednávané události.
39. Neexistovala žádná důvodná obava o život a zdraví manželky žalobce, protože manželka policistům jasně sdělila, že se nic nestalo a ohrožená není, a pokud by mělo jít o obavu o život a zdraví žalobce, pak by šlo o nepodloženou spekulaci a hledání záminky pro vstup do domu. Žalovaný se skutkovým ani právním posouzením této situace a tvrzením policistky L. H. nezabýval.
40. Žalovaný se také nevypořádal s námitkou žalobce, že výzva úřední osoby by neměla být projevem libovůle nebo šikany a měla by být opodstatněná. Nástroje správního trestání mohou být využívány pouze tehdy, pokud došlo k protiprávnímu jednání, které je společensky škodlivé.
41. Pokud jde o druhý přestupek, je nutné posuzovat ho v návaznosti na předchozí nezákonné jednání policistů. Ani u něho nebyla naplněna materiální stránka a žalobce nemohl doma ani na obvodním oddělení policie úmyslně znevažít postavení policisty při výkonu jeho pravomoci. Žalobce přijel na oddělení policie pouze proto, aby se dozvěděl, z jakého důvodu u nich doma policejní hlídka zasahovala. Policie opakovaně odmítla tuto informaci sdělit, protože na ni žalobce s manželkou nemají právo. Proto žalobce telefonicky kontaktoval svého právního zástupce, který mu potvrdil, že na tuto informaci mají právo a pokud policie její poskytnutí odmítá, ať trvají na sepsání úředního záznamu, aby měli podklad pro další jednání. I tento požadavek policie odmítla a po několika hodinách marného čekání se žalobce neudržel a hrubým způsobem vyjádřil svůj názor na jejich jednání. Smyslem tohoto jednání bylo, aby se dozvěděl, proč u nich policie zasahovala, protože ani on ani manželka nechápali, co se děje a co se proti nim případně chystá. Tím se žalovaný nezabýval.
42. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** zdůraznil, že výzva policistů k tomu, aby se žalobce podrobil dechové zkoušce, byla učiněna úředními osobami bez vybočení ze zákonných mezí jejich pravomoci. Nešlo o projev libovůle či šikanu. Policisté vyzvali žalobce důvodně k tomu, aby se podrobil dechové zkoušce, protože pojali podezření, že jednají s osobou, která byla pod vlivem alkoholu, a proto bylo povinností žalobce tuto výzvu uposlechnout.
43. Žalovaný nesouhlasil s názorem žalobce, že neuposlechnutím výzvy nebyl dotčen žádný chráněný společenský zájem. Naopak, jednáním žalobce byl v případě obou přestupků žalobce narušen veřejný pořádek. Pro posouzení viny žalobce je nepodstatné, z jakého důvodu přijela policejní hlídka k manželům S. a jaké byly okolnosti vstupu policistů do jejich obydlí. Námitka žalobce, že požadavek policie na prokázání totožnosti a provedení dechové zkoušky byl nezákonný, neboť od okamžiku prohlášení manželky žalobce, že se nic nestalo, nebyl žalobce osobu podezřelou ze spáchání přestupku, je lichá. Ze spisové dokumentace

vyplývalo, že se policisté vydali na místo, kde mělo dle oznámení P. S. docházet k protiprávnímu jednání. Tudíž bylo povinností policejní hlídky zjistit situaci. Konkrétní postupy a použité prostředky žalovaný nehodnotí, jak vysvětlil výše. Skutečnost, že manželka žalobce tvrdila, že se nic nestalo, sama o sobě nemohla být důvodem pro to, aby policejní hlídka ukončila šetření oznámení a opustila místo údajného páchaní protiprávního jednání. Povinností hlídky policie bylo dále konat a zjistit vše potřebné k ochraně bezpečnosti osob a majetku. Výzva k provedení dechové zkoušky proto byla důvodná.

44. Žalovaný nesouhlasil s námitkou žalobce, že nemohl být narušen veřejný pořádek, protože celá událost proběhla částečně v nemovitosti žalobce a částečně v budově policie. Myšlenka žalobce byla v tomto směru nedotažená. Žalovaný si vyložil odvolací námitku tak, že žalobce má za to, že aby byl narušen veřejný pořádek, musí být přestupek spáchaný veřejně. Pokud se námitka týkala neexistence objektu obou přestupků, objekty skutkových podstat v obou případech byl veřejný pořádek a byl narušen jednáním žalobce.
45. Podle konstantní judikatury pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupku je namíste analogicky aplikovat pravidla stanovená trestním právem, pokud samotný předpis správního práva vůbec neřeší spornou otázku a analogie není k újmě účastníka řízení. Možnost použití úředního záznamu k dokazování jsou velmi přesně vymezeny právě v tr. řádu (§ 158 odst. 5, § 314d odst. 2). Úřední záznam neslouží jako důkaz, ale jako podklad k úvaze, zda osoba, která vysvětlení poskytla, má být vyslechnuta jako svědek. I pro správní řízení ve věci přestupku platí, že obsah úředního záznamu je předběžnou informací o věci, která slouží správnímu orgánu ke zvážení dalšího postupu. Dokazování nemůže spočívat pouze na úředních záznamech, je-li možné vyslechnout ve věci svědka. Jinými slovy, k dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mimo jiné svědecký výslech osoby, která podala vysvětlení zachycené v úředním záznamu, nikoliv tento záznam sám a nelze jej tedy akceptovat jako důkazní prostředek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále jen „NSS“ č. j. 1 As 96/2008-115).
46. Manželka žalobce sice byla přímou svědkyní celé události, avšak když městský úřad položil otázku, zda policistka vyzývala žalobce k dechové zkoušce, manželka žalobce odpověděla, že neví. Manželka žalobce nesdělila městskému úřadu informace významné pro posouzení spáchání projednávaných přestupků.
47. Ve věci nebyly shledány žádné skutečnosti, které by žalobce ze spáchání přestupků vyvinily.
48. **Žalobce v replice** namítl, že žalovaný nevysvětlil, proč hodnotí zákonnost výzvy, a nikoliv ostatních úkonů policie. Poté co manželka žalobce výslovně a opakovaně sdělila, že se nic nestalo a požadovala, aby policie odjela, byla policejní hlídka povinna svůj zásah ukončit, opustit pozemek a nevstupovat do domu, což jasně vyplývá z § 40 odst. 1 zákona o policii. Další úkony policie byly excesem z mezí její pravomoci. Policisté nikdy neobjasnili, jaký měli konkrétní důvod pro tak závažný zásah do domovní svobody. Nepostačuje pouhá deklarace nepodložené a neurčité obavy o něčí život a zdraví. Taková obava neexistovala, protože manželka žalobce jasně sdělila, že se nic nestalo a není ohrožena. Pokud by mělo jít o obavu o život a zdraví žalobce, šlo by o ničím nepodloženou spekulaci a hledání neexistující záminky pro vstup do domu. Žalovaný se skutkovým ani právním posouzením této situace nezabýval.

49. Zákon o přestupcích nevylučuje použití úředního záznamu jako důkazu a k přímé aplikaci trestního řádu nebyl zákonný důvod. V trestním řízení lze se souhlasem obžalovaného přičíst i úřední záznam o vysvětlení, které podal svědek.
50. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
51. **Soud ověřil ze správního spisu** nad rámec již uvedeného z oznámení přestupku a úředního záznamu z 13. 4. 2023, že policie se vydala po telefonickém oznámení prošetřit napadení manželky, protože žalobce ji měl fyzicky napadat, jak manželka žalobce sdělovala při telefonickém hovoru své matce. Syn žalobce policistům sdělil, že na místo vyrazil také, protože otec má zbrojní průkaz, nevěděl, jaké jsou v domě zbraně, měl o svou matku strach – otec ji napadal v opilosti již v minulosti a mladší bratr dokonce jednou otce postřelil a teď je kvůli tomu ve vězení. Manželka žalobce byla nejdřív nejistá a pak rázně sdělila, že k ničemu nedošlo, stále hlídce skákala do řeči. Manželka žalobce šla za žalobcem do patra do ložnice, aby přišel vysvětlit situaci, ale ten manželce sdělil, že nikam nepůjde. Proto hlídka poté, co jim manželka žalobce umožnila vstup do domu, šla za žalobcem ke ztotožnění, což proběhlo jen sdělením manželky. Žalobce dechovou zkoušku odmítal, ale z postele vstal a začal si opisovat čísla policistů. Policisté z žalobce cítili silný zápach alkoholu, pak odjeli jinam prošetřit další oznámení.
52. Podle záznamu Městské policie Zábřeh ze 14. 4. 2023 opilost žalobce potvrdila i žalobcem přivolaná hlídka Městské policie Zábřeh. Žalobce hlídce telefonicky oznámil, že je u něho domácí násilí. Oznámení bylo zmatené. Na místě žalobce po hlídce chtěl, aby se přesvědčila, že jeho žena je v pořádku, ale nedokázal vysvětlit, proč o to žádá. Poté přijely hlídka Policie ČR. Všechny hlídky policie (městské policie i policie Zábřeh a Šumperk) vstoupily do domu a zjistily, že manželka žalobce spí v ložnici a po probuzení řekla, že není zraněná, nepotřebuje ošetření a že chce spát. Hlídka žalobce poučila, že zneužití tísňové linky je trestné.
53. P. S. (dříve G.), manželka syna žalobce a matka jejich tří dětí, při podání vysvětlení 25. 4. 2023 sdělila, že nechce nikomu způsobit potíže, protože celá rodina jsou pro ni osoby blízké a odmítla se vyjadřovat k podobným událostem v minulosti.
54. Manželka žalobce MUDr. I. S. 26. 4. 2023 sdělila, že manžela stále považuje za osobu blízkou, takže mu nechce způsobit nějaké potíže a k napadením v minulosti se nechtěla vyjadřovat. Ten den měli otevřenou láhev vína a nevěděla, kolik toho vypila. Manžel ji ten večer nenapadl.
55. Syn žalobce ve vysvětlení 10. 5. 2023 objasnil, že v domě rodičů už osm let nebydlí a že jeho mladší bratr postřelil otce kvůli neshodám mezi rodiči v roce 2018 legálně drženou zbraní. Oba rodiče mají zbrojní průkaz. Syn žalobce se 13. 4. 2023 večer vydal k rodičům, protože mu babička řekla, že otec matku napadá.
56. Tchyně žalobce 12. 5. 2023 odmítla k věci vypovídat, protože žalobce je pro ni osoba blízká, dcera jí 13. 4. 2023 volala a zřejmě vytočila její číslo omylem; s dcerou má výborné vztahy.
57. Žalobce ve vysvětlení 19. 5. 2023 vypověděl, že nevěděl, že byl vyzván k dechové zkoušce a že pronášel urážlivé výroky. Ten večer pili víno a on si vzal prášky na bolest.

58. Po vydání příkazu žalobce doručil městskému úřadu plnou moc advokáta, který si 12. 7. 2023 ofotil správní spis.
59. Policistka L. H. popsala ve svědecké výpovědi, že žalobce při sepisování záznamu poté, co se žalobce v noci dostavil na služebnu, kolegovi říkal „ty čuráku“. Svědkyně žalobce požádala, aby se zahalil, protože byl jen v noční košili bez spodního prádla a on jí řekl, co si to dovoluje, že si na ni bude stěžovat; i dozorčí měl se žalobcem těžkou domluvu, žalobce si nenechal nic vysvětlit. Když hlídka dojela do bydliště žalobce podruhé, řekl jim: „vy čuráci, co tady děláte“. Svědkyně na dotaz advokáta žalobce uvedla, že manželka žalobce byla roztržená, snažila se říct cokoliv, aby nešli dovnitř; když chtěli něco řešit s jejím manželem, bylo na ní znát, že znejistěla, roztrásla se, aby nešli dovnitř, bála se a když se něco v přítomnosti manžela zeptali, odpovídal za ni manžel.
60. Snacha žalobce P. S. jako svědkyně 30. 8. 2023 vypověděla, že večer začal panicky, babička přiběhla dolů v hrůze, třepal se jí hlas, ruce, byla vyděšená, držela v ruce telefon a žalostně volala, „I., I.“, volala na vnuka a řekla, „on jí něco udělá“. Syn žalobce vzal telefon k uchu, volal „mami“ a pak odjel k rodičům. Svědkyně si vzala telefon od babičky a slyšela palčivý, bolestivý křik manželky žalobce; nic konkrétního neříkala, jen vzlykala a křičela. Žalobce pak řekl: „tak a teď to zavoláme tvoji mamince“. Proto svědkyně volala na linku 158, měla o manželovu maminku strach. Ta si nemohla volat o pomoc, protože ji nevolala nikdy. Svědkyně nechtěla, aby se opakovala tragická událost z minulosti, protože na místo jel její manžel. Žalobce se ke svojí manželce chová arogantně, ponižuje ji a manipuluje s ní. Svědkyně v minulosti viděla, jak to v domě vypadá po jeho řádění, když se napije – jsou tam rozbité věci, poházené všude po zemi, vyházené knihy a oblečení ze skříně, rozbijí lásky o zem. Zbytek zná z doslechu od svého manžela. Svědkyně se odmítla vyjadřovat k incidentu mladšího syna a žalobce.
61. Manželka žalobce 30. 8. 2023 jako svědkyně vypověděla, že popsání události v ní zanechala psychické následky, musí si brát léky na spaní. Po příjezdu policistů měla takový strach, že nevěděla, co má dělat. Manžel policistům řekl, že se v domě nic neděje a ona také. Po návratu z policejní služebny si vzala léky na srdce, se kterým se léčí a pak usnula. Policie po prvním příjezdu nechtěla před domem žalobkyni říct, kdo podal oznámení.
62. Tchyně žalobce 30. 8. 2023 po poučení jako svědkyně uvedla, že žalobce je její zeť a že nebude vypovídat. Syn žalobce 21. 9. 2023 odmítl vypovídat proti svému otci.
63. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
64. Napadené rozhodnutí není **nepřezkoumatelné**. Rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), tj. důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
65. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného může podle judikatury plynout též z toho, že se odvolací orgán nezabýval všemi odvolacími námitkami, tedy že nevyčerpal celý rozsah odvolání [srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) v rozsudku č. j. 3 As 51/2007-84 a č. j. 8 Afs 66/2008-71]. Neznamená to ovšem, že by odvolací správní orgán musel ke každé odvolací námitce podrobně odůvodnit své stanovisko a vypořádat každý dílčí argument odvolatele. Námitky lze vypořádat i tak, že správní orgán prezentuje

v odůvodnění právní názor odlišný od názoru účastníka řízení, pakliže zdůvodnění tohoto názoru poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Tím minimálně nepřímě vypořádá i námitky účastníka řízení. Absence odpovědi na jednotlivé argumenty účastníka v odůvodnění rozhodnutí bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podstatné je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami (viz rozsudek NSS č. j. 6 As 152/2014-78, Kocourek, T. § 76. In Kühn, Z., Kocourek, T. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Leges, 2019. s. 618).

66. Správní orgány se zabývaly všemi znaky skutkových podstat projednaných přestupků a všemi námitkami žalobce. Správní orgány srozumitelně uvedly všechny podstatné důvody rozhodnutí a podrobně popsaly všechny důkazy a podklady rozhodnutí a uvedly k nim náležité přezkoumatelné úvahy.
67. Spornou otázkou bylo **prokázání skutkového stavu**, tedy jednání vytýkaného žalobci – neuposlechnutí opakovaných výzev policistů k provedení dechové zkoušky a znevažování policistů při výkonu jejich činnosti.
68. Soud neshledal vady správního řízení spočívající v tom, že skutková podstata, ze které správní orgány v napadeném rozhodnutí vycházely, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem tak, že to mohlo mít vliv na zákonnost a soud by měl pro tuto vadu napadené rozhodnutí zrušit. Ve správních spisech nechybí podklady pro skutkový závěr, který učinily správní orgány a tyto podklady byly pro zákonný skutkový závěr dostačující.
69. Soud nezjistil ani nezákonné právní posouzení věci. Soud se ve skutkových a právních závěrech ztotožnil se správními orgány a dodává následující.
70. Neopodstatněná je žalobní námitka, že **správní orgány nezjistily skutkový stav v souladu s § 3 správního řádu a že se žalobce nedopustil přestupku podle § 5 odst. 1 písm. a) ZNP, spočívajícím ve znevažování policistů**.
71. Podle § 5 odst. 1 písm. b) ZNP „fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že znevažuje postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci“.
72. Přestupek znevažování úřední osoby při výkonu její pravomoci podle § 5 odst. 1 písm. b) ZNP byl do českého právního řádu zařazen od 1. 7. 2017. Důvodová zpráva k ZNP vysvětlovala, že účelem tohoto přestupku je „zajištění ochrany zájmu na udržení vážnosti a autority orgánů veřejné moci, jednajících prostřednictvím příslušných úředních osob, ať už se jedná o policisty, zaměstnance obecních úřadů či pracovníky úřadu práce, sociálních odborů apod. Dotčené osoby jsou v intenzivním styku s občany, mnohdy i problematického chování, a čelí často urážkám či napadání z jejich strany, bez odpovídající zákonné ochrany. [...] Objektem je zde primárně hladký výkon veřejné moci, nikoliv osobnost úřední osoby. Daná skutková podstata je speciální vůči přestupku ublížení na cti, rozdílný je v objektu přestupku, kdy objektem přestupku ublížení na cti je osobnost člověka, a nikoli řádný výkon veřejné moci“ (vládní návrh zákona ze dne 1. 7. 2015, Poslanecká sněmovna PČR, tisk 554/0). Přestupek znevažování úřední osoby při výkonu její pravomoci je předstupněm přečinu vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 trestního zákoníku (srov. příp. usnesení Nejvyššího soudu č. j. 11 Tdo 1468/2011-20).
73. Skutkovou podstatou přestupku, který spočívá ve znevažování úřední osoby při výkonu její pravomoci, se správní soudy již opakovaně zabývaly. Zdejší soud vycházel ze stejných východisek, jaká zaujaly ostatní správní soudy v následujících případech.

74. Podle rozsudku NSS č. j. 10 As 38/2021-33 analyzovaný přestupek zasahuje do ústavně chráněné svobody slova a svobody projevu (čl. 17 Listiny, čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), proto je třeba k jeho užití přistupovat s rozvahou a opravdu jen v těch situacích, kdy je to třeba k ochraně zákonem chráněného zájmu – ochrany výkonu veřejné moci proti nejružnějším difamačním projevům, které podřívají vážnost a autoritu úředních osob. Institucím a orgánům, jež reprezentují veřejnou moc státu a v důsledku toho jsou nositeli pravomoci, jež občané napadají, přísluší vždy větší dávka tolerance, velkorysosti a nadhledu, než je tomu u jednotlivých občanů [nález ze dne 17. 10. 2000, sp. zn. I. ÚS 211/99 (N 152/20 SbNU 75)]. Klíčová je zásada, že veřejná správa je službou veřejnosti a každý zaměstnanec správního úřadu je povinen se k dotčeným osobám chovat zdvořile a vstřícně (§ 4 odst. 1 správního řádu). Z této zásady „však určitě neplyne, že si musí ze strany účastníka řízení vše nechat líbit“ (rozsudek NSS č. j. 2 As 35/2010-62, bod 22).
75. NSS dále v rozsudku č. j. 10 As 38/2021-33 vyslovil, že se ztotožňuje též se závěry právní doktríny, která (sice ve vztahu k jiné právní normě, ovšem dále uvedené závěry jsou dost dobře použitelné i na nyní vykládaný přestupek) upozorňuje, že by podobné skutkové podstaty přestupků neměly dopadat např. na občany vyvedené z míry spáchaným trestným činem nebo přestupkem, rozrušené neštěstím, které je náhle postihlo, nebo jinou mezní situací. Není však důvod „tolerovat samoúčelné a cílené útoky na dobré jméno, čest, osobní důstojnost a mravní integritu strážníků či policistů, kdy ten který agresivní občan pouze ventiluje svoji averzi k veřejné moci, osobní problémy a frustrace či rozladění z předchozích negativních zkušeností s policií“. Pro posouzení každého takového jednání bude proto podstatné, zda jde o urážky, zesměšňování či jiné verbální napadání, „které není byt i přehnanou, neoprávněnou a neodůvodněnou kritikou výkonu veřejné moci či veřejné správy obecně, ale útok má už spíše charakter osobně cíleného ataku na osobu strážníka (policisty), např. formou obscénních provokativních urážek, zesměšňování na veřejnosti, polemikami nad sexuální orientací, rodinou a soukromím strážníka, budou už překročeny akceptovatelné meze byt i vypjaté komunikace“. I ve vztazích veřejné správy „platí určité normy slušnosti, zdvořilosti a pravidla obecně přijatelné komunikace, které je nutno zachovávat. V opačném případě by se bez zákonné ochrany ocitly desítky a stovky tisíc zaměstnanců orgánů veřejné moci, resp. státní správy a samosprávy“ (POTMĚŠIL, Jan – VETEŠNÍK, Pavel. Obecní policie – neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, prokazování totožnosti, urážky a napadání strážníků ze strany občanů. Poradce veřejné správy č. 2/2008; podobně též rozsudek NSS č. j. 5 As 76/2009-69, č. 2236/2011 Sb. NSS: „jakkoli je vztah občan - „úředník“ v mnohém asymetrický, i zde platí určitá všeobecně uznávaná pravidla slušnosti“).
76. NSS v odkazovaném rozsudku dále vysvětlil, že „meze přípustné kritiky úředních osob při výkonu služby jsou jistě širší než ve vztahu k osobám soukromým. Nelze však říci, že k úředním osobám je třeba přistupovat stejně striktně jako k politikům, že s nimi má být jednáno stejným způsobem jako s politiky, pokud jde o kritiku jejich jednání. Navíc veřejní zaměstnanci musí požívat důvěru veřejnosti „a nebýt nepatřičně rušeni, pokud se od nich očekává, že budou úspěšně plnit své úkoly, a může se tedy ukázat jako nezbytné chránit je v době výkonu jejich povinností před nepříjemnými a urážlivými verbálními útoky“ (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 21. 1. 1999, Janowski proti Polsku, č. 25716/94, § 33; podobně rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 17. 12. 2004, Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku, č. 49017/99, § 80). Podle čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod výkon svobody projevu, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může

podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci. Rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva pod přípustné důvody pro omezení svobody projevu zahrnuje též ochranu řádného výkonu veřejné správy (viz např. cit. rozsudek Janowski proti Polsku, § 25 a § 26, kde ESLP v dané situaci – verbální atak na zasahující policisty – podřadil sankci v polském zákoně pod důvod „předcházení nepokojům“; podobně též Pedersen a Baadsgaard, § 67, zde pod důvod „ochrana práv jiných“).

77. Kritiku lze považovat za oprávněnou, pokud svým obsahem a formou nevybočuje z účelu kritiky věcné způsobem, jenž by se dotýkal cti kritizovaného (rozsudek NSS č. j. 3 Ads 57/2003-79).
78. V posuzované věci soud dospěl ke skutkovým a právním závěrům shodným jako správní orgány. Citované výroky žalobce činil vůči policistům při výkonu jejich pravomoci. Soud nemá pochybnosti o tom, že žalobce výroky pronesl. Jejich znění prokázaly výpovědi svědků – všech čtyř policistů, kteří jejich vyslovení byli přítomni. Výpovědi všech svědků soud shledal jako věrohodné, nebyl zde žádný důvod pochybovat o osobách svědků ani o jejich výpovědích.
79. Bylo rovněž prokázáno, že **žalobce neuposlechl výzvy úřední osoby při její pravomoci**, a to výzvy k provedení orientační dechové zkoušky na přítomnost alkoholu v těle.
80. Také tento přestupek prokázaly výpovědi všech čtyř policistů, které byly v plném souladu, byly věrohodné, uvěřitelné, konzistentní a přesvědčivé. Všechny svědecké výpovědi měly vysokou vypovídací hodnotu. Policista zásadně nemá na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonává jen svoji služební povinnost, při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem (rozsudek NSS č. j. 4 As 19/2007-114). Žalobce svou verzi příběhu vůbec nepředestřel a prokázaný skutkový stav nezpochybnil. U obou přestupků byly podané svědecké výpovědi v souladu s podklady rozhodnutí, tj. úředními záznamy, oznámením přestupku a vysvětleními podanými snachou, synem a tchýní žalobce.
81. Úřední osobou je podle § 127 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, mimo jiné i příslušník bezpečnostního sboru, kterým se rozumí podle § 1 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, také Policie České republiky.
82. Pravomoc příslušníků policie k provádění úkonů v souvislosti s ochranou bezpečnosti osob a majetku předvídá § 2 věta druhá zákona o policii (jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu) a § 10 odst. 1 (v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil).

83. Žádné bližší podrobnosti k tomuto úkonu zákon nestanoví. Je tedy nezbytné při jeho posouzení vycházet z obecné zásady, že způsob jeho provádění musí být přiměřený sledovanému účelu a obecněji, musí být přiměřený povaze věci a jejím konkrétním okolnostem. Pokud je tato podmínka splněna, pohybuje se příslušník policie při úkonu podle citovaného ustanovení v mezích své pravomoci (rozsudek NSS č. j. 4 As 421/2021-47, body 34-56).
84. Jak uvedl NSS v rozsudku č. j. 4 As 421/2021-47, výzva je nástrojem orgánu veřejné moci. Jedná se o faktický pokyn spočívající ve vyslovení zákazu nebo příkazu určitého jednání, které je adresát povinen respektovat, jemuž nepředchází žádné formální řízení. Jde tedy o rozkaz ukládající určitou povinnost, která musí být bezprostředně splněna, adresát se jí tudíž musí bezpodmínečně podříditi. Výzva by měla obsahovat oslovení a požadavek, co se má vykonat. Musí být určitá, musí směřovat vůči konkrétní osobě nebo osobám, musí se opírat o zákon, sledovat racionální účel a jejímu splnění nesmí bránit žádná překážka. Její součástí by měla být také informace o tom, co bude následovat, nebude-li výzvou formulovaný požadavek splněn (srov. STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích. Praktický komentář*. Wolters Kluwer, Praha 2023). Některé zvláštní právní předpisy nadto stanoví další náležitosti výzvy (jedná se pak o tzv. kvalifikovanou výzvu). Podle § 10 odst. 5 zákona o policii platí, že *pokud to okolnosti dovolují, je policista před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (dále jen „zákrok“), povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy*. To se však týká zákroku, kterým je nejdůraznější úkon za použití síly nebo hrozby jejího použití. Zde se tedy užije tradiční slovní uvození, které zdůrazňuje závažnost povahy zákroku, a doplní se o výzvu podle konkrétní situace. Tato výzva zejména vyjadřuje, co je po osobě, proti níž zákrok směřuje, požadováno a k čemu bude v případě neuposlechnutí přikročeno. Od slovního uvození a výzvy se upustí, neumožňují-li užití okolnosti, např. hrozí-li nebezpečí z prodlení. [srov. ŠTEINBACH, M. a kol, *Zákon o Policii České republiky: Komentář* (Systém ASPI). Wolters Kluwer]. Je tedy zřejmé, že výzva by měla rovněž vždy odpovídat povaze a okolnostem úkonu nebo zákroku.
85. Soudy se presumpcí správnosti výzvy opakovaně zabývaly a dospěly k závěru, že obecně je každý povinen podrobit se výkonu pravomoci úřední osoby, aniž by předtím hodnotil zákonnost postupu úředních osob a teprve na základě toho výzvu uposlechl anebo neuposlechl (viz například rozsudky NSS č. j. 5 As 34/2007-66, č. j. 1 As 63/2001-90, č. j. 3 As 65/2024-39, body 18-22, č. j. 5 As 102/2024-35, body 20-21, nebo usnesení Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 263/97).
86. NSS v rozsudku č. j. 1 As 63/2011-90 v otázce mezí, kdy je možné citované pravidlo uplatnit, uvedl, že výzva musí sledovat účel, pro který byly úřední osobě pravomoc a kompetence svěřeny a nesmí vybočovat z mezí jejich rámce. Výzva musí být dostatečně konkrétní a její adresát musí vědět, co je jejím obsahem (rozsudek NSS č. j. 1 As 59/2010-149). Pokud by výzva úřední osoby byla zjevným excesem, její neuposlechnutí by nebylo možné kvalifikovat jako protiprávní jednání (rozsudek NSS č. j. 5 As 313/2019-28). O zjevný exces úřední osoby se jedná při absolutním nedostatku pravomoci, kdy úřední osoba provádí úkon, ke kterému není oprávněna za žádných okolností, nebo v případě zcela evidentní nepřiměřenosti provedení donucovacího úkonu. Přitom však pouhé vznesení výzvy, ke které existuje zákonné zmocnění, z povahy věci nelze považovat za zcela evidentně nepřiměřené provedení donucovacího úkonu (rozsudek NSS č. j. 4 As 421/2021-47). Policista nebo strážník musí činit úkony na místě v reálném čase a často v reakci

na konkrétní problematickou situaci a nelze tedy od něj požadovat detailní odůvodnění každé výzvy (rozsudek NSS č. j. 5 As 362/2021-86, bod 36).

87. Z napadeného rozhodnutí je zjevné, že žalovaný v souladu s citovanou judikaturou zkoumal, jestli výzva policisty k dechové zkoušce splňovala všechny náležitosti a zda ji nebylo možné považovat za zjevný exces. Žalovaný dospěl k závěru, že výzva byla v souladu se zákonem a o zjevný exces se nejednalo. Žalovaný tyto své úvahy srozumitelně popsal a na přílehlavou judikaturu odkázal.
88. Podezření na opilost žalobce plynuly ze všech citovaných svědeckých výpovědí policistů (z popisů jeho chování, vzezření, řeči) i z oznámení rodiny na tísňovou linku a všech vysvětlení podaných před zahájením správního řízení coby podnětů k dalším úkonům policie, která by nekonáním mohla zanedbat své zákonné povinnosti a v dané situaci případně způsobit i další škody. Ostatně, manželka žalobce ve vysvětlení 25. 4. 2023 uvedla, že si dali večer před incidenty víno, což odpovídalo naměřené hladině alkoholu v jejím těle. Vzhledem k podání oznámení na tísňovou linku o domácím násilí a sdělenými obavami rodiny o napadení MUDr. I. S. manželem byla policie povinna vyzvat ho k vyšetření na přítomnost alkoholu v těle.
89. Podle § 20 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, platí, že orientačnímu a odbornému lékařskému vyšetření je povinna se podrobit osoba, a) u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek, b) u které je důvodné podezření, že se požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek, c) u které je důvodné podezření, že přivodila sobě nebo jiné osobě újmu na zdraví anebo způsobila jiné osobě škodu na majetku v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky.
90. Podle § 21 odst. 1 citovaného zákona policisté byli oprávněni v rámci své působnosti a za podmínek stanovených jinými právními předpisy vyzvat osobu podle § 20 odst. 1 zákona č. 65/2017 Sb. ke splnění povinnosti podrobit se orientačnímu vyšetření nebo odbornému. Důvodné podezření, že je žalobce pod vlivem alkoholu zde bylo a obava z ohrožení života, zdraví nebo majetku žalobcem zde byla rovněž.
91. Ze soudního ani správního spisu nevyplývalo, že by žalobce opakované výzvy neslyšel, naopak na ně (odmítavě i vulgárně) reagoval.
92. Podle § 114 zákona o policii „každý je povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy anebo pokynu nebo vyhovět žádosti policie nebo policisty; to neplatí, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Nelze-li účelu výzvy, pokynu nebo žádosti dosáhnout pro odpor osoby, je policista oprávněn tento odpor překonat.“
93. Jak již přílehlavě vysvětlil žalovaný, Ústavní soud vyslovil v usnesení ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, že „občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným zákonným způsobem. Ústava ČR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby jednotliví občané nejprve hodnotili

zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli.“

94. Na toto usnesení Ústavního soudu navázal NSS například v rozsudcích č. j. 5 As 34/2007-66 a č. j. 1 As 63/2011-90. V posledně uvedeném rozsudku konstatoval, že „neuposlechnutí výzvy policisty jen podle subjektivní úvahy o tom, že se jedná o výzvu nesprávnou, představuje nikoli bezvýznamné ohrožení jednoho z pravidel fungování demokratické společnosti. Jde o jednání, které právě v uvedeném smyslu naplňuje zákonné formální i materiální znaky přestupku dle § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Jedná se o zaviněné jednání (žalobkyně vědomě neuposlechla výzvy policisty), které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti (aby policie byla schopná přijímat odpovídající operativní opatření v případech, kdy je to zapotřebí pro řádné fungování společenských procesů).“ Vyslovil rovněž, že v řadě případů „musí policista jednat okamžitě prosazením účinného řešení (třeba zákazem nebo příkazem něco dělat či se něčeho zdržet, vykázáním občana z určitého místa, zastavením či odkloněním dopravy v zásadě bez ohledu na subjektivní výhrady jednotlivých dotčených osob). Jestliže by v těchto případech měla být nejprve prověřována správnost zamýšleného úkonu veřejného činitele k překonání leckdy velmi subjektivistických představ účastníků (šarvátek, tlačení lidí, bezohlednosti chování v silniční dopravě) byla by jakákoli řešení takových situací paralyzována, hrozil by chaos (řešení musí přijít okamžitě) a neodvratně by následovalo obvinění veřejného činitele ze zavinění vzniku škodlivého následku (havárie, zranění) v důsledku jeho nečinnosti. I to má nepochybně ústavní rozměr a souvislost s ústavně definovaným smyslem existence a jednání orgánu veřejné moci. Jistě, nelze nikdy vyloučit, že za úkonem policisty může stát nesprávná úvaha. To je ovšem řešitelné následně (stížností, náhradou škody dle zákona č. 82/1998 Sb. atd.), primární je povinnost jednat hned s motivací předejít vzniku škodlivého následku. Veřejný činitel v postavení policisty při operativním zákroku nemá komfort správního orgánu, čas a různé prostředky k dosažení zamýšleného legitimního cíle (formalizované dokazování, ověřování, opakované upozornění, pořádkové pokuty), a proto po něm také nelze požadovat v jednání limity, které existenci takových podmínek předpokládají.“
95. Například v rozsudku č. j. 4 As 334/2021-47 NSS dodal, že „občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor, přičemž při hodnocení zákonnosti zásahu/výzvy policistů je třeba jej posoudit z hlediska jeho zákonného podkladu, legitimního účelu a přiměřenosti. Ačkoli platí presumpce správnosti policejní výzvy, dotčeným osobám nic nebrání posléze se obrátit na k tomu příslušný orgán se žádostí o posouzení zákonnosti, správnosti a přiměřenosti výzvy, popřípadě obrátit se na soud. Stát rovněž odpovídá za veškerou škodu, kterou policista případně nezákonnou výzvou způsobí. Případné úmyslné zneužití oprávnění policisty ostatně může být posouzeno jako trestný čin se všemi následky, které z toho pro něj plynou. Nelze však obecně připustit neuposlechnutí výzvy policisty jen podle subjektivní úvahy adresáta takovéto výzvy, zda se jedná o výzvu nesprávnou, neboť to by policii fakticky znemožnilo plnění jejích úkolů. Policisté musí okamžitě jednat a jestliže by byla nejprve prověřována správnost jejich zamýšleného úkonu, hrozil by chaos.“
96. Policista při operativním zákroku nemá komfort správního orgánu, a proto po něm také nelze požadovat v jednání limity, které existenci takových podmínek předpokládají (viz rozsudky NSS č. j. 6 As 255/2014-42, č. j. 1 As 63/2011-97 a č. j. 10 As 236/2015-36).

97. Odpovědnost žalobce nezbavuje ani případná opilost nebo ovlivnění jinými návykovými látkami, protože podle § 19 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZOP“) „za přestupek není odpovědný ten, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat; odpovědnosti se však nezbavuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, užitím návykové látky; návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobivé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.“
98. Výpovědi MUDr. I. S. (manželky žalobce) měly ve vztahu k oběma přestupkům žalobce velice nízkou vypovídací hodnotu a k událostem před příjezdem hlídky policie nebyla důvěryhodná, protože všechny ostatní důkazy a podklady rozhodnutí prokázaly, že obavy její matky, jejího syna a snachy o její život a zdraví byly zcela důvodné. Policisté po příjezdu hlídky zkouškou prokázali v dechu manželky žalobce 1,10 promile alkoholu. Podle zjištěného skutkového stavu žalobce manželku v minulosti opakovaně v opilosti napadal a v rodině již došlo k tragické události. Manželka žalobce před výjezdem hlídky křičela a vzlykala do telefonu své matky, která dostala strach (byla v panice) a požádala vnuka a jeho ženu o pomoc, jinak by na její žádost o pomoc dceři nereagovali. Je pochopitelné, že manželka žalobce neměla motivaci řešit problémy, které má se žalobcem, s policisty na místě ani později ve výpovědích a že mohla mít vzhledem ke zjištěným okolnostem věci strach nebo stud.
99. Policisté byli povinni situaci prošetřit a na oznámení o domácím násilí reagovat. Podle informací, které měli na počátku oznamovatelka, syn a tchyně žalobce a policie zde byla zcela důvodná obava, že je ohrožen něčí život nebo hrozí větší újma na zdraví, a to i s ohledem na incidenty v minulosti. Obecně je běžné, že oběti (domácího) násilí se bojí a odmítají proti pachatelům násilí cokoli vypovídat. Policie byla povinna postupovat podle zákonů na ochranu proti domácímu násilí, zejména podle zákona o policii a podle zákona č. 135/2006 Sb. (pozn. soudu: od 1. 7. 2025 je účinný zákon č. 78/2025 Sb., podle kterého je při vykázání násilníka policie povinna odebrat mu zbraň). Proto samotné tvrzení manželky žalobce, že se na místě nic nestalo, nemohlo zbavit policii povinnost prověřit podezření z domácího násilí, ale byla povinna ověřit sdělení na tísňové lince i s ohledem na informace rodinných příslušníků těsně po incidentu.
100. Tchyně a syn žalobce mohli svědeckou výpověď odmítnout v souladu s § 55 odst. 4 správního řádu (výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt) a nemohli být za toto odmítnutí potrestáni (srov. rozsudek NSS č. j. 8 As 4/2023-27).
101. Pokud jde o svědeckou výpověď tchyně žalobce, měla nízkou vypovídací hodnotu a nebyla pravdivá. Z podkladů rozhodnutí a z citovaných důkazů se podává, že tchyně žalobce po telefonátu své dcery požádala vnuka a jeho manželku o pomoc a vážně se bála o život a zdraví své dcery – manželky žalobce. Jinak by syn žalobce nejel večer k rodičům a jeho manželka by nevolala tísňovou linku.
102. Nedůvodná je námitka, že užití úředního záznamu z 25. 4. 2023 jako důkazního prostředku nebrání žádná překážka. Podle § 137 odst. 4 správního řádu „záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek“. Úřední záznam (zejména pořizený před zahájením správního řízení) je však podkladem rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu, který

slouží i k porovnání s výpovědí ve správním řízení a její věrohodnosti (viz rozsudky NSS č. j. 1 Azs 81/2016-33, č. j. 6 As 112/2016-30 nebo č. j. 4 As 152/2016-37) – důkazním prostředkem však není, zejména za situace, kdy obviněný zpochybňuje jeho obsah. Správní orgán hodnotil všechny důkazy a podklady rozhodnutí jednotlivě i ve vzájemných souvislostech (§ 50 odst. 1, 3 a 4, § 51 správního řádu) a přihlížel ke všem okolnostem věci (§ 2 odst. 4 správního řádu).

103. Objekt přestupku spočívajícím v neuposlechnutí výzvy je v posuzované věci obdobný jako u přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu (č. 361/2000 Sb.), a to „*zájem společnosti identifikovat, zda řidič je či není pod vlivem alkoholu*“ (srov. např. rozsudek NSS č. j. 3 As 92/2014-32). Tento závěr platí přiměřeně i v posuzované věci.
104. K oběma přestupkům soud uzavírá, že vyjmenované důkazy považuje za dostatečné k prokázání obou přestupků žalobce, za které byl uznán vinným a potrestán. Žalobce jinou skutkovou verzi příběhu věrohodně netvrdil, ani neprokázal. V řízení o přestupku postupovaly správní orgány tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Jde o tzv. zásadu omezené materiální pravdy. Jak uvedl NSS v rozsudku č. j. 1 Azs 59/2008-53, „aplikace zásady materiální pravdy zakotvené v § 3 správního řádu, podle něhož správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je pochopitelně limitována určením rozsahu, v němž je zjišťování skutkového stavu nezbytné pro rozhodování správního orgánu v konkrétním případě. V tomto omezení se projevuje jiná zásada správního řízení, a to zásada procesní ekonomie“.
105. Žalobce vnášel do zjištěného skutkového stavu pochybnosti, které však v kontextu celé věci soud nevyhodnotil jako důvodné ve smyslu § 3 správního řádu. Žalobce vznesením shora uvedených námitek na sebe přenesl důkazní břemeno, které však neunesl. Podstatné je to, že námitky žalobce nebyly nepřesvědčivé a to, že je vůbec věrohodně neprokázal, ani nenavrhл takové důkazy, které by významně narušily jistotu ve stávajícím zjištění skutkového stavu nebo navodily důvodné pochybnosti (k přenesení důkazního břemene srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 45/2013-37, bod 24).
106. Je naprosto přirozenou reakcí člověka, který bezpečně ví, že se přestupku nedopustil, že uvede svou obranu a vylicí skutkový stav ihned hlídce policie nebo při podání prvního vysvětlení a jeho verze příběhu zůstane konzistentní po celou dobu všech řízení. Obrana předestřená obviněným až v pozdějším stádiu správního řízení (nebo až v řízení soudním), se totiž může jevit (a v dané věci se také jeví) dle kontextu věci jako účelová (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 214/2016-24 a mnohé další k přirozené reakci při zjištění přestupku a zahájení řízení či podání vysvětlení nebo vyjádření k věci). Žalobce svou obhajobu uplatnil poprvé až v prvním odvolání. Žalobce rovněž nevyužil možnosti obhajoby a soudu nedoložil žádný důkazní prostředek, který by jeho verzi prokázal. Ve správním trestání neplatí koncentrace řízení. To znamená, že žalobce mohl prokázat svou verzi příběhu až do vydání tohoto rozsudku (za předpokladu, že žalobní námitky uvede ve dvouměsíční lhůtě pro podání žaloby podle § 71 a § 72 s. ř. s.). To však neučinil.
107. V trestním i přestupkovém právu platí zásada zákazu sebeobviňování. Za neúčast na jednání nebo za způsob obhajoby nemůže být obviněný postižen, nespáchá-li trestný čin anebo přestupek. Obviněný může vést obhajobu podle svého přesvědčení. Pokud je však obhajoba nedůvěryhodná, správní orgán přihlédne i k této skutečnosti.

108. Správní orgány zohlednily i všechny okolnosti spáchání přestupku v souladu s § 38 písm. d) ZOP, jak je soud citoval v tomto rozsudku.
109. **Obojí jednání žalobce bylo společensky škodlivé.** Jinými slovy, přestupky žalobce měly i materiální znak.
110. Podle § 2 odst. 1 ZOP je přestupkem „*zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně*“.
111. Materiální stránka přestupku je zásadně naplněna vždy, když jsou splněny formální znaky přestupku, ledaže zde jsou významné okolnosti, které snižují společenskou škodlivost jednání pod hranici typickou pro většinu srovnatelných přestupků (rozsudek NSS č. j. 5 As 104/2008-45).
112. Přestupkem může být i takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti pouze v míře nepatrné (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS nebo rozsudek NSS č. j. 5 As 81/2018-18, bod 19).
113. Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka (rozsudek NSS č. j. 5 As 81/2018-18, body 19-21). I když soud vzal do úvahy všechny tyto příklady, neshledal možnost v posuzované věci dovodit snížení míry společenské bezpečnosti pod hranici stanovenou zákonem. Žalobce jednal v úmyslu nepřímém a porušil zájem společnosti na klidném, kultivovaném řešení sporů a hladkém výkonu veřejné moci včetně ochrany, které poskytují orgány veřejné moci obětem domácího násilí. Ze strany žalobce šlo o nepřiměřené řešení situace.
114. Správní orgány se materiálním znakem obou přestupků zabývaly a zohlednily i polehčující a přitěžující okolnosti. Městský úřad polehčující okolnosti neshledal a jako přitěžující hodnotil spáchání více přestupků. Důvody žalobce, pro které výzvám policistů nevyhověl, byly podle městského úřadu malicherné. Městský úřad považoval obojí jednání žalobce za vysoce společensky škodlivé.
115. V posuzovaném případě však soud neshledal žádné právně významné okolnosti, které by materiální znak přestupků vyloučily. Ostatně je žalobce netvrdil (srov. rozsudek NSS č. j. 3 As 124/2018-61).
116. Správní orgány užily správní uvážení (při volbě procesních kroků i uložení správního trestu) a zjistily skutkový stav, vybraly právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily skutkové i právní závěry v souladu se zákony, mezinárodními smlouvami a právními zásadami.
117. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 30. října 2025

Martina Rýznarová v. r.
samosoudkyně